LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIZIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1939, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 31. KETVIRTADIENIS, RUGPIŪČIO-AUGUST 4, 1949 VOL.-METAI XXXIII

Dienos Klausimai ir Dar Šis-Tas

Rugpiūčio 15-18dienomis Nekalto Prasidėjimo Švenčiausios Panelės parapijoj Chicagoj, Ill., įvyks ALRK Moterų Sąjungos seimas. Seimo išvakarėse, būtent, rugpiūčio 14, parapijos svetainėje įvyks susipažinimo vakaras. Rugpgiūčio 15-tą seimas bus pradėtas iškilmingomis pamaldomis Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Suvažiavusioms atstovėms ir viešnioms palinksminti seimo priėmimo komitetas, kuriam vadovauja pirmininkė Ona Paužazienė, turės išvažiavimą į Labdarių ūkį, o rugpiūčio 16-tą, vakare, turės iškilmingą bankietą. Moterų Sąjungos vyriausiais tikslais yra savišalpa, kultūrinė ir tautinė veikla. Sąjunga po savo vėliava yra sutraukusi apie porą tūkstančių susipratusių sąmoningų lietuvių moterų ir merginų. Kai kurios sąjungietės yra aktingos ir mūsų Susivienymo narės. Tadgi mes linkime Moterų Sąjungos seimui geriausios kloties rimtai apsvarstyti savo organizacijos reikalus ir paruošti planus tolesniam Sąjungos didinimui ir veiklos plėtimui.

* * *

Anglijoje artėjant nacionaliems rinkimams prasideda smarkesnė partijų agitacija. Konservatistų vadas, buvęs karo laiku premjeru Winston Churchill jau paleido smarkų šūvį į savo oponentus darbiečius. Pokariniuose rinkimuose darbo partija smarkiai nušlavė konservatorius ir per keturis metus valdė britų imperiją. Churchill kaltina darbiečius, kad jie vykdydami savo socialistiškus eksperimentus privedė šalį prie bankroto. Darbiečių vadai atsikirsdami Churchillui sako, kad jis savo pareiškimais labai žemina Angliją užsienio akyse.

Manoma, kad ateinančiuose rinkimuose konservatistai turi geresnes progas atsistoti prie valstybės vairo, negu jų oponentai darbiečiai. Pagyvensim—pamatysim, kas įvyks. Nekalbant apie vidaus reformas darbiečių programas, reikia pasakyti, kad per šiuos keturis darbiečių administravimo laikus iš anglų imperijos atitrūko didžioji Indija ir Burma, kurios dabar yra nepriklausomos. Kai kuriems anglų imperialistams nepatinka toks imperijos mažėjimas ir jie užtai kaltina darbiečius.

* * *

Į Europą išvyko Jungtinių Amerikos Valstybių ginkluotųjų jėgų—armijos, vandens ir oro laivynų viršininkai. Jie atlankys Londoną, Paryžių, Vienną ir Frankfurtą, kur turės pasitarimus su Atlanto paktą pasirašiusių valstybių militariniais vadais. U. S. armiją tose konferencijose atstovaus gen. Omar Bradley, oro jėgas atstovaus gen. Hoyt S. Vandenberg ir vandens jėgas—admirolas Lois E. Denfeld. Atsakomingi demokratijų vadai žino, kad Maskva planingai ruošiasi įvykdinti komunistų svajones—pavergt Europą ir kitus kontinentus, dėlto jie turi budėti ir veikti, kad tas neįvyktų.

* * *

Liepos 27-tą U. S. armijos sekretorius Gray turėjo pasikalbėjimus su vokiečių laikraštininkais vizituojančiais šią šalį. Į klausimą, ką U. S. darytų, jeigu Sovietų Rusija užatakuotų vakarinę Vokietiją, Gray atsakęs, kad U. S. ginkluotos jėgos Vokietijoje tokiai raudonųjų akcijai pasipriešintų ir kad raudonųjų ataka būtų laikoma karo aktu. Į klausimą, ar U. S. ginkluotos jėgos Vokietijoje bus didinamos ar mažinamos, atsakęs, kad šiuo laiku jokios atmainos nenumatomos. Dabar Vokietijoje U. S laiko 93 tūkstančius kareivių.

LRKSA 4-TOS PENNA APSKRITIES IŠVAŽIAVIMUI ARTĖJANT

Metinis LRKSA 4-tos Penna apskrities išvažiavimas įvyks sekmadienį, rugpiūčio 14-tą, Rocky Glen Parke.

Laikas greit bėga ir nei nepajusime, kaip išvažiavimui diena ateis. Jau laikas patiems rengtis išvažiavime dalyvauti ir pavadinti savo artimuosius, draugus ir pažystamus.

Visos ir visi išvažiavime praleisite maloniai laiką. Rocky Glen parke yra įvairiausių žaislų augusiems, jaunimui ir vaikams. Ten pat turėsime parko administracijos rūpesčiu ir pastangomis duodamą palinksminimo programą.

Rengėjai turės standas su užkandžiais ir gėrimais, kur kiekvienas galės numarinti troškulį ir alkį. Kurie neturite savo mašinų, važiuokite Laurel linijos traukinėliais, kurie sustoja prie pat vartų.

Pasimatykime rugpiūčio 14-tą, Rocky Glen parke, metiniame 4-tos Penna apskrities išvažiavime.

LAIŠKAS IŠ BALTŲJŲ RŪMŲ

BALF'o pirmininkas kun. dr. Juozas B. Koncius parašė Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentui laišką, kuriame nusiskundė dėl sunkių gyvenimo sąlygų tų tremtinių, kurie pateko į cukraus plantacijas New Orleans apylinkėse.

Į jo laišką gautas atsakymas iš š. m. liepos 6 d., kuriame rašoma, kad daromi žygiai, kurie privestų prie darbo sąlygų pagerinimo. D. P. komisijonierius susitiko su valstybės atstovais tikslu ištirti tremtinių problemą. Šių pasitarimų rezultate buvo nusistatyta palankiai dėl sudarymo valstybinės komisijos, kuri nuolatiniai rūpintųsi tremtinių reikalais ir tokia prasme bus rekomenduojama gubernatoriui, numatytame š. m. liepos 13 ar 15 d. posėdyje.

Toliau laiške pažymėta, kad spaudoje iškeltos diskusijos padarė geros įtakos ir jau prisidėjo prie to, kad daug kur sąlygos savaime paskaidrėjo.

Jei gubernatorius paskirs atstovų komisiją, tai D. P. Komisija jaučia, kad bus sukurtas organas, kuriam pasiseks ateityje išvengti panašių negeistinų apsireiškimų.

BALF Centras

CLARK IR M'GRATH GAVO NAUJUS PASKYRIMUS

Washington, D. C.—Liepos 28 d. prezidentas Truman paskyrė vyriausiu valstybės gynėju (Attorney General) Tom Clark U. S. Supreme Court—vyriausio šalies teismo—teisėju, o senatorių J. Howard McGrath iš Rhode Island paskyrė vyriausio šalies gynėjo vieton.

Clark yra 49 metų, o M'Grath 45. Abu yra įžymūs demokratų veikėjai. M'Grath šale senatoriaus vietos yra demokratų partijos nacionalio komiteto pirmininkas. Clark'ui einant vyriausio gynėjo pareigas gerokai apkarpytas komunistų veikimas ir daug Maskvos agentų patraukta atsakomybėn.

KUNIGĄ ST. DOBINĮ PAAUKŠTINO MONSIGNORU

MT. CARMEL, Pa.—Kun. Stanis Dobinis, Mt. Carmel, Pa., Šv. Kryžiaus parapijos klebonas, Jo Šventenybės Popiežiaus Pijaus XII tapo paaukštintas į prelatus, su Right Reverend Monsignor titulu.

J. E. Harrisburgh diecezijos vyskupas George Leech, D. D., kun. Dobiniui apie tai pranešė. Instaliacija bus Harrisburg Katedroj rugsėjo 1 d.

Prelatas Dobinis yra gimęs ir augęs Shamokin, Pa., apielinkėje. Dirbo anglies kasyklose. Į kunigus įšvęstas liepos m. 1914 m.

Rio De Janeiro Simfoninio Orchestro Ekspertas Lietuvis

Buvęs Lietuvos valst. teatro orkestro muz. J. Malaiška atvyko į Braziliją ir, laimėjęs konkursą, buvo pakviestas į Municipalinio Teatro orkestrą. Greit jis atkreipė orkestro dir. J. Siqueros dėmesį, ir šis jį pakvietė ekspertu į organizuojamą galingą simfoninį orkestrą.

Mūsų tautiečio pareigos kontraktuoti tiesiog iš Europos pažįstamus, Lietuvoje pagarsėjusius muzikus. Orkestras pradėjo veikti 1949 m. kovo mėnesį.

J. Malaiška pradėjo susirašinėti ir kviečia žinomus muzikus. (N. L.)

PUSMETINIS LRKSA VYKD. TARYBOS SUSIRINKIMAS

Įvyks rugpiūčio 8, 9, 10 ir 11 dienomis, 1949, Susivienymo centro ofiso patalpose, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

Prasidės pirmadienį, rugpiūčio 8, 9:30 ryte.

Kviečiu visus Vykdomosios Tarybos narius susirinkime dalyvauti. Turėsime peržiūrėti ir patikrinti finansinius raportus. Turėsime apsvarstyti tolimesnės veiklos planus, ypatingai organizacijos auginimui naujais nariais. Organizacijos vadovėjai, kuopų pareigūnai turintys konstruktyvių pasiūlymų ir patarimų Susivienymo gerovei malonėkite siųsti centro sekretoriui V. T. Kvetkui, kurs visa perduos Vykdomosios Tarybos susirinkimui.

LEONARDAS ŠIMUTIS, LRKSA prezidentas

LIETUVIŲ TREMTINIŲ IMIGRACIJA IR MES

DAR APIE 25,000 LIETUVIŲ TREMTINIŲ LAUKIA MŪSŲ PAGALBOS JUOS ATSIKVIESTI

Jau suvirš metai kai vykdomas D.P. imigracijos įstatymas. Daug laiko užtruko iki buvo sutvarkytas techniškas aparatas jam vykdyti. Buvo numatyta, kad per pirmuosius metus atvyks apie 100,000 tremtinių, tačiau iki šiol atvyko tik 50,000 žmonių, vidinasi per ateinančius 11 mėnesių, t. y. iki 1950 m., liepos 1 d. turėtų dar atgabenti 150,000 žmonių.

Per pirmuosius metus, pagal D. P. imigracijos įstatymą (Public Law 774) atvyko 9,108 lietuviai arba 20% visų atvykusių.

Tarp lietuvių tremtinių nuošimtis Europoje yra daug mažesnis. Po žydų lietuviai užima pirmą vietą, lenkų, čekų, estų ir kitų tautybių žmonių atvyko daug mažiau.

Atvykę į Jungtines Amerikos Valstybes lietuviai tremtiniai gavo patarnavimą ir tarpininkavimą šių organizacijų: BALF ir War Relief Services (pagal veikiantį bendrą susitarimą)—8,400 lietuvių tremtinių; per IRRC—apie 300; per Displaced Persons Commission—apie 300 ir per CWS—apie 100. Tokiu būdu per BALF ir War Relief Services atvyko 93% visų atvykusių iki šiol lietuvių.

Mes esame labai dėkingi Amerikos Episkopatui ir katalikams už jų nuoširdų kooperavimą mums lietuvių imigracijos reikaluose. Man tenka ten būti vienam iš direktorių, o be to dar turime keturis lietuvius tarnautojus jų centre, kur jie deda visas pastangas lietuviams tremtiniams pagelbėti.

Šiuo metu dar yra apie 25,000 lietuvių tremtinių Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje, kurie laukia ir be paliovos šaukiasi mūsų pagalbos juos atsikviesti. Brangūs lietuviai, būkite gailestingi, suteikite pastogę tiems nelaimingiems lietuviams, kad jie galėtų išsigelbėti iš tremties vergijos. Dėkime visas pastangas pagelbėti tiems, kurie laukia ir prašo mūsų pagalbos, siųskime jiems buto garantijas ir pasižadėjimus darbą surasti per Bendrąjį Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą—BALF'ą, o mes pasistengsime ir toliau lietuviams tremtiniams gelbėti.

Kun. Dr. Juozas B. Koncius,
BALF pirmininkas

J. GUSTAITIS PAAUKOJO $700.00 TREMTINIAMS GELBĖTI

Mūsų tautietis Jonas Gustainis, gyvenąs Melrose Park, Ill., š. m. liepos 28 d. prisiuntė BALF čekį sumoje $700.00.

Šiąja stambia auka tremtinių šelpimo ir imigracijos darbas susilaukė didelės paramos, kuris šiuo metu yra ypatingai reikalingas, nes tremtinių imigracija vyksta sparčiu tempu, o ligonys ir paliegėliai su šeimomis ir toliau pasilieka dar vargti stovyklose. Jų šelpimas yra būtinai reikalingas, kad jie nepalūžtų ir ištvertų. Kiekvienas BALF'o siuntinys su maistu ir kitokiomis gerybėmis, įgytomis už suaukotus pinigus, atneša tremtiniams didelės paguodos ir vilties, kad ir jie susilauks šviesesnių dienų ir, išgiję iš negalavimų, galės išemigruoti lygiai su kitais tremtiniais.

Visų šelpiamųjų vardu BALF'o centras širdingai dėkoja aukotojui gerb. Jonui Gustainiui už jo gilų tremtinių atjautimą ir už parodymą didelio gailestingumo ir artimo meilės mūsų vargstantiems tautiečiams.

Tebūna šis gražus dosnumo pavyzdys paskatinimu ir kitiems lietuviams, kurie dar nėra atlikę pareigos savo tautiečiams tremtiniams gelbėti.

BALF'o Centras

BALF'O METINIS SEIMAS

BALF'o Direktorių Tarybos nutarimu šaukiamas š. m. spalių 7 ir 8 dienomis BALF'o metinis seimas, kuris įvyks Philadelphijoje, Hotel Benjamin Franklin, Chestnut and 9th Streets, Philadelphia, Pa.

Bus svarstomi svarbūs reikalai. BALF'o skyriai ir organizacijos kviečiami iš anksto rengtis siųsti atstovus į seimą.

BALF'o Centras

New York.—Liepos 27-tą nuo Brooklyn tilto East upėn nušoko Grace Cakeuras, kurią neseniai atleido iš Bellevue ligoninės. Mergina nukrito 100 pėdų, vienok ją iš upės ištraukė gyvą.

Clarksburg, W. Va.—Rugpiūčio 1-mą 41 metų amžiaus angliakasis J. Duane Secrest dinamitu išsprogdino buvusią jo žmoną Dorothy Mamie ir save.

Londonas.—Rugpiūčio 1-mą paskelbta, kad serga trys svarbiausi Anglijos ministeriai—premjeras Attlee, Bevin ir Cripps.

SUSIVIENYMO KUOPŲ SEKRETORIŲ DĖMESIUI

NEVĖLUOKITE SU PRISIUNTIMU NARIŲ DUOKLIŲ CENTRO OFISUI

Kai kurios kuopos narių duokles prisiunčia pradžioje sekančio mėnesio. Toks suvėlavimas kai kuriuos narius išstato į blogą stovį. Juk žinote, kad pagal konstituciją nariai neužsimokėję už tris mėnesius, būna suspenduojami, o neužsimokėję už sekančius tris mėnesius būna išbraukiami.

Dėl suvėlavimų įvyksta suspendavimai ir net išbraukimai. Tuomet mirimų atvejais būna nesusipratimų, kurie yra nemalonūs Susivienymo centrui, pašalpgaviams ir kuopų pareigūnams. Kad tokių nemalonumų išvengti, geriausia prisilaikyti konstitucija nustatytos tvarkos. Konstitucijos privalo prisilaikyti centras, kuopų pareigūnai ir patys nariai.

Žemiau paduodame konstitucijos paragrafus, kurie nustato duoklių sumokėjimo tvarką.

STRAIPSNIS 23.

Skolingų Narių Suspendavimas, Išbraukimas ir Pomirtinių Sulaikymas

1. Jeigu bile mėnesinės ar kitokios duoklės, bausmės ar assesmentai nariui uždėti, nebus sumokėti laiku, certifikatas bus atsilikęs; bet bus duodamas trijų (3) mėnesių malonės perijodas už kiekvieną mokėjimą po pirmojo, ir tuo laikotarpiu šis certifikatas bus galėje. Jeigu mirtis ištiktų malonės perijode, užvilkti mokesčiai būtų atitraukti iš išmokamos pomirtinės. Jeigu narys neužsimokėtų savo duoklių malonės perijodui užsibaigus, jis bus išbrauktas, jis ir jo pašalpgaviai pilnai ir galutinai nustos visų teisių, reikalavimų ir visų pinigų sumokėtų Susivienymui, išskiriant, kaip yra nurodyta Str. 20 paragrafų numeriais 8, 9, 10, 11 ir 12. Teisių grąžinimas pažymėta Str. 24 ir ten esamuose paragrafuose.

Str. 40, paragrafas 2-ras nustato tokią duoklių užsimokėjimo tvarką:

2. Jeigu narių mėnesinės duoklės sumokėtos reguliariam kuopos susirinkime atitinkamai išrinktiems viršininkams nebūtų nusiųstos Susivienymo egzekutyviam ofisui prieš kiekvieno kalendorinio mėnesio pabaigą, ir jei tas būtų kuopos, nario ar narių išbraukimo priežastimi, už tai bus atsakominga kuopa.

Tad prašome prisilaikyti konstitucija nustatytos tvarkos, tas patarnaus visų gerovei.

PADĖKIME STUDENTAMS

Gyvename savo brangios tėvynės sutemų dienas. Tačiau tvirtai tikime, jog neužilgo ateis laikas, kada galėsime vėl matyti savo mielą Lietuvą laisvą. Tam momentui reikia ruoštis visu rimtumu. Ir šį klausimą svarstant visų lietuvių akys nukrypsta į tremties studentiją tuos mokslo ir darbo didvyrius, užsidegusius, neatsižvelgiant jokių aukų įsiveržti į mokslo lobyną, pasisavinti iš jo kuo didžiausią dalį ir ją parnešti kaip dovaną iš griuvėsių prisikelsiant Tėvynei.

To nepakanka. Tremties katalikiškasis akademinis jaunimas, turėdamas progos studijuoti Vakarų Europos mokslo ir kultūros židiniuose, stengiasi pasisemti tos katalikiškos vakarietiškos dvasios, kad pirma save atnaujintų Kristuje, o vėliau grįžę į laisvą Tėvynę parneštų jai Dieviškąją Šviesą.

Deja, tremtinių likimas yra žiaurus. Akademiniam tremties jaunimui jis ypatingai negailestingas. Jei anksčiau, nors kukliai dosnių tautiečių paremta studentija didžiausiomis pastangomis dar galėjo žengti pirmyn, tai šiandien ji atsistojo ant bedugnės krašto. Vokiečių valiutos reforma, vis spartėjanti emigracija, su jokiais argumentais nesiskaitantis stovyklų perkilnojimas tremties studentus pastatė prieš dilemą: ar ir toliau naikinti savo sveikatą ir studijuoti, ar viską mesti, pasirinkti emigracijos kelią ir laukti geresnių laikų. Ypač skaudi yra bebaigiančiųjų padėtis.

Kai kurie jau laiko diplominius egzaminus, kai kuriems teliko tik vienas semestras. Ir štai jie turi pasitraukti, nes neturi vienos kitos dešimties markių užsimokėti už mokslą, jau nekalbant apie valgį ir apsirengimą. Tokiu kritišku momentu Tiesos ir mokslo ištroškusių studentų akys vėl žvelgia į geraširdžius Amerikos lietuvius prašydamos paramos. Jie žino, jog katalikiškoji JAV lietuvių bendruomenė niekad nebuvo abejinga lietuviškam reikalui ir tam negailėjo jokių materialinių aukų.

Brangus broli ir sese, amerikieti! Gal tas centas, kurį tu paaukosi tremties studentui, padės baigti mokslą tiems, kurie išves mūsų tautą ir tėvynę į laisvės rytą! Gal tavo centas išugdys lietuvių, per kurių rankas mūsų tautai tekės Viešpaties malonių srovė! O tikras dalykas, jog tavo aukos pagelba įvairių profesijų taip praretėjusios eilės pasipildys naujais specialistais, kurių taip reiks prisikeliančiai Lietuvai.

Savo auka, jūs broliai ir sesės lietuviai, sustiprinsite netik materialinę tremties studentijos padėtį, bet ją įpareigosite ir toliau su nepalaužiama ištverme semtis mokslo šviesos ir tuo padėsite ir jiems įsijungti į bendrą kovą už Lietuvos laisvę, dėl kurios jau dešimt metų kai liejamas kraujas ir ašaros.

Tautos ateitis—jaunimas! Jos žiedas—krikščioniškos-katalikiškos dvasios pagauta, patriotiškai nusiteikusi studentija! Neduokite jai žūti!

Aukas siųskite Katalikų Akcijos Fondui rašant: *Rev. Ig. Albavičius, 1515 So. 50th Avenue, Cicero 50, Ill.*

Dr. A. Erdvilas

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE
OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išeina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jung. Am. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00. Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

KAIP RAUDONIEJI ATSILYGINA AMERIKAI UŽ IŠGELBĖJIMĄ

Jei ne Jungtinės Amerikos Valstybės, tai Hitleris savo buvusiam bičiuliui Stalinui būtų nudraskęs ūsus, pasiuntęs pas Leniną netik jį patį, bet ir visus jo bolševikus. Amerikos mašinos, amunicija ir įvairios kitos reikmenys padėjo bolševikams atlaikyti nepaprastu smarkumu pradėtą nacių puolimą ir galų gale bendromis aliantų pastangomis buvo sutriuškinti naciai ir jų partneriai.

Deje, Stalinas ir jo bolševikai nepripažįsta amerikiečiams kredito. Priešingai, jie visą laiką aiškino ir tebeaiškina, kad ašis, o ypatingai naciai, buvo sutriuškinti sovietų jėgomis.

Paskutiniu laiku Maskva ne tiktai nepasako gražesnio žodžio amerikiečių adresu už išgelbėjimą, bet dar paleido darban visą savo propagandos mašineriją niekindami Ameriką irjos tvarką. Dėl iliustracijos paduosime, ką rašo Maskvos laikrašty "Red Star" (Raudonoji Žvaigždė) raporteris V. Korionov. Esą civilinės laisvės šioje šalyje yra sutremtos. FBI kelia baimę ir išgąstį. Tūkstančiai progresyvių amerikiečių yra įkalinti, arba praradę savo darbus pasidėkojant šnipų veiklai. Kiekvieną dieną mūsų šalyje nužudomi 36 asmenys ir išniekinamos 225 moterys. [illegible] jokios mokyklos, gi 3,000,000 [illegible] tais 6,000,000 mokyklinio amžiaus vaikų visiškai nelankė mokyklų. 20,000,000 U. S. ūkininkų (farmerių) kenčia skurdą, o 10,000,000 randasi beviltiškoj padėty. 25,000,000 amerikiečių yra kroniškai sergančių, o 8,000,000 yra silpnapročiai (coocoo). Iš 135,000,000 gyventojų (tikrumoj gi ši šalis turi apie 148,000,000) 45,000,000 gyvena vargingose lūšnose (slums), gi 500,000 U. S. šeimų gyvena traileriuose. Darbininkų būklė irgi esanti pasibaisėtina, vien tik angliakasių 1945 metais 65,000 žuvo ar buvo sužeistų.

Šie visi faktai geriausia tinka apibudinti Sovietų Rusijos gyvenimą. Nežiūrint kaip Maskva ir jos komisarai stengiasi užslėpti tikrą raudonųjų rojaus padėtį, vienok iš ten pro vieną ar kitą geležinės kurtinos kampą išsiveržia gyvieji žmonės, kurie apibudina, kaip ištikrųjų ten dalykai stovi. Už tai Maskva vartoja visas propagandos gudrybes juodžiausiomis spalvomis vaizduoti kitų šalių gyvenimą, kad nukreipti savo gyventojų dėmesį nuo tikros padėties raudonųjų rojuje.

Kitas dalykas, kodėl dabar Maskva lieja prieš Ameriką pikčiausią tulžį, tai tas, kad ši šalis tiesia pagalbos ranką Europai stengdamasi ją išgelbėti iš raudonųjų pavojaus. Jei ne Amerika, tai Stalinas jau seniai būtų prispaudęs visą Europą po savo kruvinu batu, kaip kad padarė su rytinės Europos valstybėmis ir tautomis.

ATVYKO 50,000-TASAI TREMTINYS

1949 m. liepos mėn. 23 d. į Bostoną laivu "General Heintzelman" atvyko 50,000-tasai tremtinys pagal D. P. įstatymą. Šiame skaičiuje *lietuvių atvyko 8736.*

Tai ne mažas, palyginamai, skaičius, kuris pasiektas dėka Amerikos lietuvių, kurie iš pat pradžios, nieko nedelsdami, yra užpildę darbo ir buto garantijas. Šis laimėjimas priklauso tiems mūsų tautiečiams, kurie buvo ištikimi tautiniam jausmui ir veikiai suprato ištikusią mūsų tautos nelaimę. Jų nuopelnai niekad nebus pamiršti.

Tremtinių pervežimas jau įsisiūbavo ir vyksta sparčiu tempu. Dabar turime visi susirūpinti, kad nepritruktume garantijų ir dėliai to lietuvių pervežimas nesusitrukdytų.

Kviečiame visus neatidėliojant pildyti darbo ir buto garantijas. Jei kas neturite giminių bei pažįstamų, tai išrašykite garantiją ir nepažįstamai tremtinių šeimai. Atvykusieji tremtiniai jums galės pagelbėti, rekomenduojant savo pažįstamus.

Tremtinių gelbėjimas šiuo metu yra svarbiausis ir neatidėliotinis darbas. Prie šio darbo turime susiburti visi lietuviai, be jokių pažiūrų skirtumo. Tai yra tautinis reikalas, kurį turime bendromis visų mūsų pastangomis įvykdyti.

Ketvirtadalis visų tremtinių pagal įstatymą jau atvežta. Dar yra 150,000 laivų vietų, o mes šiuo metu teturime tik apie 8,000 garantijų, kurių užteks kokiems 4 mėnesiams. Dar yra daug lietuvių, kurie laukia garantijų iš brolių ir sesių amerikiečių. Neapvilkime jų. Jei ne giminystės, tai tautinis ir artimo meilės ryšys mus įpareigoja ištiesti ranką skęstančiam. Nesibijokite išduoti garantijų. Pažiūrėkite į kitus, kurie jau yra išgelbėję tremtinius ir juos ant kojų pastatę. Geras darbas visada esti palaimintas. Tūkstančiai tremtinių bus už tai dėkingi ir atsilygins už jūsų gailestingumą.

BALF'o Valdyba ir Imigracijos Komitetas

Apžvalga

TREMTINIŲ ĮTAKA

"Darbininkas" rašo, kad tremtinių įtaka Amerikos lietuvių tarpe jau stipriai jaučiama:

"Tie mūsų lūkesčiai jau pildosi. Visur juntama tremtinių įtaka, ypač spaudoje. Mūsų laikraščiai jau gyvesni, įdomesni. Jų pasaulėžiūra eina platesniu akiračiu. Išeiname iš savo siauro naminio akiračio į pasaulines sritis. Ir mūsų spaudos kalba sparčiai tobulėja lietuviškumo atžvilgiu. Bažnyčiose taip pat tremtinių įtaka pasireiškia. Jie norį lietuviškai giedot ir kai užgieda, tai senųjų ateivių akyse džiūgesio ašaros pasirodo, kad pamaldi lietuviška giesmė grįžta į mūsų bažnyčias.

"Pobūviuose, prakalbose, seimuose dalyvaujantieji tremtiniai įneša ne tik lietuviškos dvasios, bet ir inteligentiškos atmosferos bei ramios, drausmingos nuotaikos ir protinio polėkio. Nenuostabu, nes daugumoje tai aukštai išmokslinti žmonės, įvairiose mokslo šakose įgudę profesoriai, gydytojai, advokatai, pulkininkai ir net generolai. Nežinia, kaip jie žiūri į mūsų perdaug jau suprastintus santykius, bet puikiai moka prie jų prisitaikint. Iš viso, mes džiaugiamės, atsigimstam, įsigyjam naujų minčių bei pažiūrų, dangiau energijos ir iniciatyvos."

KOMUNISTŲ MORALĖ

Savaitraštis "Amerika" rašo:

"Stalinas daug kartų yra pasakęs, kad komunistas nėra ir neturi būti suvaržytas bendraja—jis tai vadina buržuazine—morale. Komunistas turi savo, t. y. partijos, moralę. Šitoji partijos moralė turi apimti visą jo gyvenimą—asmenišką ir visuomenišką.

"Kas yra ta komunistų moralė? Ji yra aiškiai aptarta Kremliaus: daryti viską, ko reikalauja partija ir jos vadas, nesiskaitant nei su priemonėm, nei su metodais. Taigi, turi meluoti, apgaudinėti, žudyti, naikinti, jei tik to reikia partijai, šiuo atveju Kremliui. Tai yra 'moralė'. Šią moralę, kaip atsimename, buvo pasisavinęs, viešai paskelbęs bei vykdęs ir Hitleris."

NURODO BLOGĄSIAS MŪSŲ PUSES

Tremtinių savaitraštis "Mūsų Kelias" Nr. 49 išspausdino raštą "Tikrovė ir viltys," kuriame tarp kitko rašoma:

"Pasiklausius įvairių pranešimų apie anksčiau iš Lietuvos išvykusių lietuvių gyvenimą J. A. Valstybėse ir kt, susidaro nepaprastas vaizdas: mūsų jaunimas Lietuvai ten yra miręs, o senesnioji karta, kuri su gimtine daug kur dar tebėra susijusi tiek atminimais, tiek sentimentais ir Lietuvos laisvės kovą visokeriopai remia, pamažu irgi mažėja, nyksta. Dabartiniai naujieji atvykėliai, gyvenę nepriklausomoje Lietuvoje, dažnai dėl gyvenimo supratimo arba negali prritapti prie ankstyvesniųjų išeivių, arba patenka sunkion naujon kasdienybėn ir nebeturi nei laiko, nei energijos rūpintis bendrais visuomeniniais bei tautiniais reikalais, arba, norėdami kiek greičiau prasimušti, nesulaikomai ima plaukti pasroviu, pamiršdami net laisvės kovą šūkius ir kitus gyvybinius tautos reikalus. Prie viso to dar nemaža prisideda ir nelemtinga nesantaika dėl grynų formalinių ir iš dalies net buhalterinių politinių ateities siekimų. Atsakingi vadovai, kurie laisvės siekimo dermingumu ir gaitiniu šio meto tolerantingumu turėtų spinduliuoti visiems laisvės pasiryžėliams, vis dar nesugeba antrinių dalykų pajungti didžiajam tikslui ir egocentriškume kelia dabar nereikalingas priešybes ir tuo būdu skaldo laisvės kovos vieningumą. Šis kraštutinis asovinis prieštaringumas pamažu ima reiktis ir tolimesnėse naujakurių grupėse, pvz. Kanadoje ir kit."

KAM REIKALINGI LIETUVIŠKI LAIKRAŠČIAI

Savaitraštis "Dirva", rašydamas apie lietuviškų laikraščių reikalingumą, paduoda šitokių faktelių ir minčių:

"Pereitą savaitę Clevelande įvyko ne anglų kalba leidžiamų laikraščių redaktorių bei leidėjų bendras pobūvis ir pasikalbėjimas.

"Vienas kalbėtojas tarp kitų dalykų štai ką pabrėžė:

" 'Mes visi čia esame ne naujokai. Jei asmeniškai kai kas iš mūsų ir nesenai čia, tai **mūsų laikraščiai turi jau po kelias dešimtis metų amžiaus.**' Per tą laiką šimtai ir tūkstančiai visokių įmonių bankrutavo, jų tarpe nemaža ir laikraščių, leidžiamų anglų kalba, o **mūsų laikraščiai atlaikė karų ir depresijų spaudimą** ir jie tebėra gyvi. Reiškia—**jie yra reikalingi.** Jei jų niekam nereiktų, tai jų ir nebūtų!' "

"Kodėl gi lietuviui reikalingas lietuviškas laikraštis? Ar tik tam, kad jis sužinotų vietos ar pasaulio gyvenimo naujienas?

"Taip, jeigu jis kitos kalbos nemoka, tai reikalingas ir tam, bet, jeigu jis, gyvendamas šiame krašte, jau moka angliškai, tai jis tų žinių daug daugiau gali rasti didesniuose ir net pigesniuose angliškuose laikraščiuose.

"Susipratusiems lietuviams lietuviškas laikraštis reikalingas dėl to, kad šitame laikraštyje jis gali ir turi rasti tai, kas **lietuviui** svarbu, bet ko **jokiame kitame** laikraštyje jis negali rasti.

"Mūsų laikraščiai yra leidžiami todėl, kad esame visi įsitikinę, jog jie yra mūsų tautinių idealų žiburiai. Dega ir palaiko lietuviuose tuos idealus, bet dega sunkiose sąlygose. Ne dėl biznio, o dėl tų mums bendrų idealų visi—leidėjai ir susipratę skaitytojai—norime, kad jie degtų kuo ilgiausiai ir kuo šviesiausiai."

DĖMISI LIETUVIŲ

"Sandara" rašo:

"Amerkiečiai pradeda giliau domėtis lietuvių kultūra. Štai Indianos Universitetas ir Filosofinė Draugija paskyrė dr. J. Balį apvažiuoti Amerikos lietuvius ir rinkti tarpe jų senovines mūsų dainas, kurios dar yra užsilikusios ateivių tarpe. Dr. J. Baliui buvo nupirkta įrekordavimo mašina, kurią jis su savim vežiojasi iš vienos vietos į kitą.

"Surinktą liaudies meną, dr. J. Balys įteiks Indianos Universitetui. Įvairūs kultūros tyrinėtojai, beabejo, suras tame rinkinyje nemažai medžiagos savo studijoms."

LENKIJOJ DAR VALIA RAŠYT APIE LAISVĖS KOVAS

KROKUVA (LAIC).—"Leitenantas Spiewak melancholiškai šyptelėjo ir papasakojo apie gražią merginą, kuri apšaudė jo dalinį nuo pat ryto. Sužeista į koją, ji parvirto ant žemės ir nudavė negyvą. Tai mėgiamiausias heroiškų gerklepiovių triksas. Kai kareiviai neatsargiai prisiartino, ji pradėjo šaudyti iš savo belgiško automatiško revolverio, nukaudama du kareiviu ir sužeisdama trečių. Perverta kelių kulkų, ji mirė šaukdama, "Šalin Lenkija, tegyvuoja Ukraina!"

"Aš baigiu šį pranešimą iš tolimo Leszkow kaimo, kur bunkeriai yra prikrauti ginklų ir maisto tiems, kurie prisiekė naikinti naująją Lenkiją ir kuriuos remia New Yorkas ir Londonas."

JAU ATVYKO 9,000 TREMTINIŲ

Laivais *"General Muir"* ir *"General Blatchford"* 1949 m. liepos 29 d. atvyksta 372 lietuviai. Viso pagal D. P. įstatymą atvyko 9108 lietuviai. Liepos mėnesį laivais ir lėktuvais į Jungtines Amerikos Valstybes atvyko 2043 lietuviai tremtiniai.

BALF'o Imigracijos K-tas

Telluride, Ohio.—Liepos 27-tą paskelbta, kad dr. George C. Balderston padarė sau apendikso operaciją ir už poros dienų stojo darban.

MES--NAUJOJI LIETUVA

[illegible] viši priėjai išbloškė iš tėviškės mokyklos suolo. Mes turėjome palikti savo brangiuosius mokytojus, savo mokslo knygas ir bėgti, nors niekam nieko nenusikaltome. Mes atsidūrėme vokiečių žemėje, kur krito bombos, degė ir griuvo miestai. Mes esame lietuviai tremtiniai moksleiviai.

Ko Mes Trokštame?

Mes trokštame lietuviškos mokyklos! Kaip žuvis — vandens. Ačiū Dievui, kad mes čia atsiradome ne vieni. Su mumis atbėgo dalis mūsų mokytojų ir kapelionų. Ir jie čia sukūrė mums savas lietuviškas mokyklas. Jos nebe tokios gražios kaip Lietuvoje, ne. Jos čia senuose, šaltuose barakuose, bet jos mums labai brangios!

Mes Mylim Dievą ir Tėvynę!

Dar labiau, negu Lietuvoje. Taip, kaip vaikai netekę savo motinos; nes dabar tik supratom, kas mums buvo tėvynė. Mūsų gerieji mokytojai ir kapelionai čia mums padėjo surasti senuosius mūsų prarastosios šalies takus. Čia mes viską prisiminėm, ką palikome: ir sodybas ir bažnyčias ir upes ir ežerus, ir ošiančius miškus ir žydinčias pievas. Todėl taip džiaugiamės, kad galime čia turėti bent tas pačias pamokas, kurias turėdavom Lietuvoj, dainuoti tas pačias tėvynės dainas, kartoti mūsų motinų išmokytas maldas! Mes tai šventai pasiryžom daryti,—mes esame Ateitininkai!

Kuo Mes Skiriamės Nuo Kitų?

Mes dirbam ir meldžiamės, meldžiamės ir dirbam. Taip, kaip mūsų Išganytojas mokė. Mūsų šventės—su bendra šv. Komunija, mūsų sueigos—su malda, mūsų gyvybės, nei Dievo. Tuo mes skiriamės iš kitų mūsų draugų, už kuriuos mes meldžiamės ir kurių visa širdimi mylime.

Mes Norime Baigti Savo Mokslą

Daugelis mūsų baigėme tremties lietuviškas gimnazijas, ir dar šimtai mūsų mokosi vokiečių universitetuose. Ar žinote, kam mes tai darome?—Mes nenorim būti ponais. Mes nebijom juodo darbo. Mes, ačiū Dievui, sveiki ir jauni,—puikiai galime kirsti Kanados miškus, ar kasti Amerikos akmens anglį. Ir mums būtų dar geriau, nes mes būtume sotūs ir aprūpinti. O dabar ir nedavalgom, ir nedarbėgam ir kenčiam šaltį ir kitokius nepatogumus, bet vis tiek siekiame mokslo.—Nes mes tikim, kad Dievas Lietuvą prikels! Ir mūsų mokslas bus Tėvynei reikalingas.

Mes Kursime Šventąją Lietuvą!

Mūsų Lietuva šiandieną skęsta krauujose ir ašarose. Tačiau tenai auga šventųjų ir kankinių skaičius. Miršančiųjų maldos siekia dangų, Viešpats jas išklausys, ir Lietuva prikels. Mūsų širdyse dega Dievo ir tėvynės meilė. Ir mes parnešime savo žemėn iš svetimųjų vargo mokyklų savo mokslą ir lietuviškas, katalikiškas širdis. Ir naujas Lietuvos himnas skambės:—Lietuva, Tėvyne mūsų, tu—šventųjų žeme!

Amerikos Lietuviai, Jūs Mylit Ateitininkus!

Taip. Nes jūs mylite Lietuvą. Mes jau daug kartų pajutom jūsų prietelišką, brolišką ranką. Mes ir visa Naujoji Lietuva jūsų niekada nepamirš! Giliausio dėkingumo jausmas jums liks mūsų krūtinėse, kol mūsų širdys plaks!

Jūs mūsų neapleisite!

Tremties lietuvis Ateitininkas

Amerikos Lietuvi Katalike! Į Tave šaukiasi tremtiniai moksleiviai per Amerikos Lietuvių Katalikų Akcijos Fondą. Aukok! Aukas siųskime: Rev. Ig. Albavičius, 1515 So. 50 Ave., Cicero 50, Ill.

"KAS NE SU MANIMI, TAS PRIEŠ MANE"

KODĖL KATALIKAS NEGALI BŪTI KOMUNISTU?

Prieš kelias savaites Šv. Tėvas Pijus XII paskelbė ekskomuniką visiems katalikams, kurie kokiu nors būdu dalyvauja komunistiniame veikime, ar tai būdami aktyviais kompartijos nariais, ar remdami ją, ar skaitydami ir platindami "raudonąją" spaudą. Nors ir pirmiau kiekvienam katalikui buvo aišku, kad komunizmas yra nesuderinamas su jo pasaulėžiūra, bet, pasirodo, buvo žmonių, kurie ar tai asmeniškų patogumų ieškodami, ar tai būdami bailiais, ar tai iš paprasto nenusivokimo mėgino katalikybę suderinti su komunizmu. Popiežius, jau įvairiais būdais mėginęs įspėti šiuos "sunkiai galvojančius", galų gale nutarė pastatyti juos prieš Kristaus pasakytą dilemą: "Kas ne su Manimi, tas prieš Mane." Ekskomunika yra viena didžiausių Bažnyčios bausmių ir ji yra naudojama tiktai tuo atveju, kai nei įspėjimai, nei raginimai, nei pabarimai neturi įtakos, o priešingai į visa tai nenorima kreipti dėmesio ir dargi kenkiama Bažnyčiai.

Nėra abejonės, kad negalvojantieji arba mažai galvojantieji ir šitame Šv. Tėvo veiksme ras daug negero, kaip jie visame kame randa. Ir visai suprantama, jeigu komunistiška spauda dabar itin puola R. Katalikų Bažnyčią, nes ji yra irgi pastatyta prieš tą pačią dilemą, kaip ir kiekvienas kitas: arba-arba: dviejų kelių nėra. Bet tuo pačiu kiekvienas katalikas dabar lengvai galės atskirti, kurios pusės vėjai kur pučia, nes tam, kuriam Bažnyčios mokslas, jos autoritetas ir jos vadai yra brangūs, nebus net pagrindo juos smerkti net ir dabar, kada jie turi elgtis griežčiau.

Žinoma, kiekvienas katalikas šalia pagarbos Bažnyčios autoritetui ir jos dogmai turi ir savo protą, kurį jis gali naudoti [illegible] nori, kad tai, ką ji moko ar skelbia, kiekvienas stengtųsi, kiek galima, savo protu patikrinti, pagrįsti ir sąmoningai tikėti. Nenuostabu todėl, kad ir dabar mes katalikai, nors ir, gerbdami Šv. Tėvo autoritetą, mėginame atsakyti į klausimą, kodėl jis turėjo paskelbti ekskomuniką komunistų partijos nariams ir jų bendrams? Ar iš tikrųjų katalikybė yra nesuderinama su komunizmu?

Teorijoje, Sovietų Sąjungos—komunizmo židinio—konstitucija garantuoja religijos laisvę kiekvienam savo piliečiui. Bet jau šios konstitucijos komentatoriai sako, jog "religijos laisve yra suprantama tai, kad Sovietų Sąjunga garantuoja laisvę kiekvienam norinčiam kovoti prieš religiją." Kitais žodžiais tariant, tenai yra leista kovoti prieš religiją, bet neleista ją ginti ir dar labiau draudžiama net žodžiu kovoti prieš religijos priešus. Šitų teorijų pasėkas mes matome labai aiškiai, žiūrėdami į sovietų okupuotus kraštus. Paimkime, pavyzdžiui, mūsų tėvynę Lietuvą, kurios gyventojai prieš Sovietų okupaciją buvo 80% katalikai, kurioje tada buvo 7 vyskupai ir maždaug kas 2,500-3,000 gyventojų vienas kunigas. Pažiūrėkime, kas atsitiko ją Sovietams okupavus: šiandien ten tėra tik vienas katalikų vyskupas (J. E. Kaz. Paltarokas), kuris gali dirbti savo darbą tik slapstydamasis, daugelis bažnyčių yra paversta muziejais arba sandėliais, o vienas kunigas turi aptarnauti apie 30,000-40,000 tikinčiųjų. Taip yra Lietuvoj, taip arba panašiai vyksta visur, kur Sovietų valdžia turi laisvas rankas. Bet Sovietų Sąjungoje komunizmas esąs įgyvendintas "tobulai." Jei taip, tai atsakymas į klausimą, ar komunizmas persekioja religiją, yra vienas ir aiškus: TAIP, JIS PERSEKIOJA. Žudymą kunigų, uždarinėjimą bažnyčių, draudimą katalikiškos spaudos, suiminėjimą tikinčiųjų dėl jų religinių įsitikinimų—mes negalime kitaip vadinti, kaip religijos persekiojimu. Taip šituos dalykus vadino istorija Nerono viešpatavimo laikais, tas pat vardas tinka ir Stalino viešpatystei.

Persekiodamas religiją, komunizmas tuo pačiu pavergia žmogų, atima jam laisvę. Bet žmogaus pavergimas ir jo laisvės atėmimas komunistinėj sistemoj vyksta ne tik religinėj sferoje. Tenai yra atimama iš viso teisė laisvai galvoti, kalbėti ar veikti. Žmogus yra padaromas valstybinės mašinos ratuku, nuasmeninamas ir tuo pačiu nužmoginamas. Net nuosavybės teisė, kuri priklauso prie kiekvieno žmogaus įgimtų teisių, komunistinės sistemos yra uždraudžiama. Tuo būdu, komunizmas kovoja ne tik prieš religiją, bet ir prieš žmogų ir jo prigimtį. Tuo būdu, jau net logiškas galvojimas verčia kiekvieną pasisakyti prieš šią sistemą.

Nenuostabu, kad daug griečiau prieš šią sistemą pasisako Katalikų Bažnyčia, kuri visą laiką kovoja už žmogaus laisvę, kuri kiekvieną žmogų gerbia, kaip Dievo paveikslą. Nenuostabu, kad kiekvienas katalikas, ir kaip žmogus ir kaip katalikas, pasisako prieš sistemą, norinčią jį nužmoginti ir atimti iš jo religiją. Katalikybė ir komunizmas yra du nesuderinami dalykai. Jie savo esme išskiria vienas kitą. Ir katalikas negali būti komunistu, nes jis turėtų viena ranka statyti, o kita griauti, viena ranka rinkti, o kita barstyti.

Nenuostabu tad, kadšv. Tėvas pasmerkė komunizmą ir jo narius atskyrė nuo Katalikų Bažnyčios. Jis išreiškė tik tai, kas glūdėjo dalykų esmėje. Jis išreiškė tik tai, ką kiekvienas galvojąs katalikas savo protavimu jau žinojo. Gal būt, tai buvo tik faktų užakcentavimas ir kartu paskatinimas visiems katalikams mesti į šalį dviveidiškumą ir pasisakyti arba už tą arba už tą.

Iš šių dviejų priešingų kelių yra galima pasirinkti tik vienas: "Kas ne su Manimi, tas prieš Mane." Šį Popiežiaus sprendimas yra ne kas kita, kaip šv. Evangelijos žodžių pakartojimas. Tiesa, kai kam jis bus kietas, nes jis reikalauja visuotino apsisprendimo. Jis bus, tarsi, tas arpas, kuris atskirs grūdus nuo pelų; tarsi, tas akmuo, į kurį atsidauš kiekkvienas, kuris mėgins šokti prieš jį.

Dr. V. Bieliauskas

VISUOTINIS AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

NEW YORK (LAIC).—Amerikos Lietuvių Taryba šaukia Visuotinį Kongresą New York'e, š. m. lapkričio 4-6 dd. Kongresas įvyks New Yorker patalpose. Kongreso darbotvarkę ir atstovavimo taisykles netrukus paskelbs pati ALT, ir į kolonijas išplauks šimtai kvietimų organizacijoms, kurių adresai turimi. Betgi, kadangi toli gražu ne visų organizacijų adresai yra žinomi, bus reikalinga talka iš vietos veikėjų.

New York'o lietuviai jau sudarė Amerikos Lietuvių Kongreso Komitetą, kuris vykdo paruošiamuosius darbus ir bus atsakingas už tvarką. Numatoma, kad penktadienio vakaras, lapkričio 4, bus laisvas ir delegatai galės arba miestą lankyti arba dalyvauti susipažinimo vakarėly—bufete. Lapkričio 5 val. vakare numatomas didelis bankietas, kuriame tikimasi turėti pačių žymiausių kalbėtojų. Sekmadienį, lapkričio 6, popiet numatomos pamaldos Šv. Patriko Katedroje, gi vakare bus literatūros ir dainų vakaras. Programoje dalyvauti bus kviečiami—lygiomis—lietuvių amerikiečių menininkai ir naujai atvykusieji menininkai.

Tarp kitko, planuojama išleisti programinį leidinį su biznierių skelbimais. Vėliau, ALT planuoja išleisti Kongreso Darbų Knygą.

VLIK'O PIRMININKAS PRELATAS M. KRUPAVIČIUS APIE U.S.A. LIETUVIŲ REIKALUS

(Žiburių Korespondento Pasikalbėjimas)

(Pabaiga)

— Ar smarkiai jaučiamas lietuvių nutautimas JAValstybėse ir ar yra vilties tą nutautimo eigą sustabdyti ar susilpninti?

Klausiamas nutautimas smarkiai juntamas. Aš pats jaučiausi kaip tautoj be ateities. Tai mane labai slėgė. Juk JAV lietuviai sudaro mūsų tautos žymią dalį, kuria nekartą lietuvių tauta savo nelaimių metu rėmėsi ir kuria dabartinių baisių nelaimių metu remiasi, kaip vienatinia ir stipria ir nenuviliama atspara. Šis reiškinys man buvo labai skaudus, jį visur kietai ir visai aiškiai kėliau. Šis klausimas mano kelionėje po lietuvių kolonijas buvo pasidaręs vienu pagrindiniųjų ir nebe reikalo. Į taip mano pastatytąjį klausimą žmonės reagavo. Vieniems, atrodė, kad aš be reikalo tą klausimą iškėliau, kiti gi džiaugėsi, kad bent dabar tas klausimas pastatytas visame, tikrajame nuogume ir baisume, pripažindami, kad jei tas klausimas būtų seniau pastatytas taip, kaip dabar statomas, šio šiurpaus klausimo šiandien nebūtų buvę. Amerika sujudo. Man to tereikėjo. Daugiau ar mažiau klausimas laimės. Sudaryti tai ten, tai kitur tam klausimui gvildenti ir spręsti tam tikri kolektyvai. Tai pačios pradžios laimėjimai. Aš suprantu, kad tenykščiose gyvenimo sąlygose, kova su lietuvių nutautimu yra sunki, net labai, bet ne be vilties. Kovai organizuot ir vadovaut yra kam. Reikia tik pasiryžt. Tame kovos fronte daug teigiamo ir naudingo gali padaryti nukeliavę ten tremtiniai. Bet jie tai padarys tik tuomet, kai susiras bendrąją kalbą su senaisiais emigrantais, kai nuo jų neatsitvers geležine tvora. Jei jie tos bendros kalbos neras, neatliks savo tautinės misijos, kokia jiems yra privali atlikti pakeliui į tėvynę, sustojusi Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

— Kaip patiko Amerikos lietuviai?

Yra dvejopi Amerikos lietuviai—išemigravę iš Lietuvos ir Amerikoj gimę ir augę. Pirmieji pasilikę tie patys senieji patriarchališki lietuviai, kokie buvo anais laikais jų išėjimo metu. Kaip iš akies trauktas, nors be milinės ir be klumpių, o moderniais Amerikos drabužiais dėvi. Bet siela pasiliko ta pati lietuviška—kalbus, širdingas, gailestingas, vaišingas, nors prie žaizdos dėk. Jis pasiliko su visais savo "kabliukais", bet vistiek išbučiuoti norisi. Ot štai tas lietuvis—anų senųjų laikų lietuvis, kuris savo pinigais ir Lietuvos meile rėmė ir teberemia savo senąją tėvynę ir jos vargus švelnina. Tokiam *lietuviui priklauso ta didžioji tėvynės ir istorijos padėka.*

Nuo šių "senatarskų" lietuvių, kurie nors savo būdu pasiliko beveik nepasikeitę, bet yra padarę didelės pažangos, apsikultūrinę, didžiumoj nesiskiria, kaip peiliu užbrėžus "amerikonukai", čia gimę ir augę. Šie pastarieji daugiau nuo senųjų skiriasi savo išsiprūsinimu, apsitrynimu, išsikultūrinimu ir išviršine išvaizda—bet siela pasilikusi ta pati—lietuviška, tie patys papročiai, charakteris. Net tokis lietuvis, kuris nebenori ar nebemoka lietuviškai kalbėti, net lietuviu prisipažinti, jis yra lietuvis visu kuo. Nebepaslėpsi Dievo duotos dovanos, nebeišskusi to antspaudo, kurį yra prigimtis įspaudusi. Ir šis yra mielas ir savas, nors nekartą ir nemielą ir nelauktą žodį pasako apie savo tėvelių žemę—Lietuvą ir jos reikalus.

— Paskutinis klausimas, ar tikrai Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviai yra be ateities?

Man tokį įspūdį padarė. Jei nieko nebus daroma lietuvystei gelbėti, tikrai bus be ateities. Dėl to aš nieko nežiūrėdamas visur šaukiau—"sukruskim savo brolių lietuviškai sąmonei gaivinti. Neleiskim žūti stipriausiai mūsų tautos atžalai." Aš tikiu, kad tautinei mirčiai užtvanka bus pastatyta, jį statyti yra kam. Aš jau esu minėjęs tuos ir kitus, kurie tai gali ir privalo padaryti. Turiu jų tarpe dar paminėti ir LIETUVOS VYČIUS. Tai didelė [illegible] norais ir pajėgomis. [illegible] reikia ypatingai gerų atsidėjusių vadų. Vyčiuose dar slypi stiprūs tautinio susipratimo ir Tėvynės meilės ištekliai. Tas dovanas įrikiavus į lietuvystės gaivinimo darbą stebūklai pasidarytų, nes "jei pasišventė jaunystė, kas pasauly gal išdrįsti jai užtvenkt kelius" (Putinas). Amerikoje Antroji Lietuva suspindėtų visu savo grožiu ir jėgingumu.

PAIEŠKO

Aš, Juozas Simanas, paieškau Onos Drūtytės, kilusios iš Dzeviliškių kaimo, Lazdijų apskrities. Vedus (po vyru pavardės nežinau). Turiu reikalą, norėčiau su ja susirašyti. Prašau atsišaukti, arba kas žinote—prašau pranešti. JOSEPH SIMANAS, 349 Park Ave., Bridgeport, Conn.

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

ŠVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS

J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturių evangelijų knygas; Apaštalų Darbų aprašymą; laiškus Apaštalų: Šv. Povilo, Šv. Jokūbo, Šv. Petro, Šv. Jono, Šv. Judo ir gilųjį ateinančių ir ano pasaulio dalykų Apreiškimą, surašytą apaštalo Šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebūklai.

ŠVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygų. Todėl patys užsisakykite jį ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karo audrų išblaškyti. Jie yra labai išsiilgę lietuviškų knygų. Stipriais audeklo apdarais $3.00; popieriniais viršeliais—$2.00.

ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS ŽODYNAS
(English-Lithuanian Dictionary)

Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas-dydis: 6 colai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes jums siūlome bargeną—atiduodame už $3.00.

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI—
Skaitymai Kiekvienai Dienai

Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai pavelkslinota, puikiais, stipriais apdarais su auksu kryžium ant viršaus. Kaina tik $4.00.

THE STORY OF LITHUANIA—Nauja Lietuvos Istorija

Parašė kun. Tomas Chase (Čižauskas). Išleido Strafford House, Inc. Žemėlapiai, kronologija, 390 pp. Kaina $3.50.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai angių ir lietuvių kalbose. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, aiškiai. Kaina 25 centai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

UKRAINIEČIŲ PAREIŠKIMAS

NEW YORK (LAIC).—"Rusijos Tautų Išlaisvinimo Sąjungai" (Kerenskio globojamai) paskelbus savo "Pagrindines Tezes", Ukrainos Tautinė Taryba pareiškė tokį savo nusistatymą šios organizacijos atžvilgiu.

"Komunistinė diktatūra Rusijoje yra rusų tautos istorinis reiškinys, nes rusai praeityje neturėjo laisvos politinės sistemos savo krašte ir negerbė kitų tautų laisvės. Carizmui žlugus 1917 m. visos nerusiškos tautos tokios kaip Baltijos tautos, ukrainiečiai ir Kaukazo tautos, sukūrė savas nepriklausomas ir demokratines valstybes; gi pačioje Rusijoje, iš kitos pusės, įsikūrė komunistinė diktatūra. Po ilgų ir sunkių kovų. Sovietų Rusija kariškai okupavo tuos kraštus ir tebelaiko juos paglemžusi savo teroristiniam glėby. Be Rusijos kariškos pagalbos, komunistinės diktatūros nebūtų pajėgusios užvaldyti tuos kraštus . . .

"Rusiškas imperializmas nėra naujas komunistinio režimo padarinys; jis yra įsišaknijęs Rusijos politinėse tradicijose. Todėl, visos rusiškos grupės—nuo monarchistų ligi socialistų—kaip prieš revoliuciją ir 1917 metais, —nebenori pripažinti tautinio apsisprendimo teisės nerusiškoms tautoms.

"Šis polinkis aiškiai regimas "Rusijos Tautų Išlaisvinimo Sąjungos" programoje. Patsai jos spaudos organo pavadinimas, "Ateities Rusija," kuriame ši programa buvo paskelbta, rodo, kad ši Sąjunga nori išlaikyti rusišką imperiją (dabar SSSR vardu) ir laikyti pavergusi varu prijungtas tautas. Programos įvade kalbame apie "tautų sąjungą, sukurtą laisvo susitarimo keliu," bet iš kitos pusės sakoma: "Tiktai Steigiamasis Seimas, išrinktas visų krašto tautų . . . turės teisę galutinai spręsti sistemą ateities išlaisvintai Rusijai." Tas reiškia, kad nerusiškų tautų likimą spręstų rusai, kurie sudaro daugumę SSSR . . .

"Todėl Ukrainos Tautinės Tarybos Vykdomojo Komiteto Informacijų Taryba pareiškia:

"1. Rusijos Tautų Išlaisvinimo Sąjungos" programa paneigia Sovietų Rusijos pavergtų tautų apsisprendimo teisę . . . Revoliucinė kova, ypatingai pogrindžio pasipriešinimo formoje, tebeina Rusijos pavergtų tautų teritorijose . . . savo tautinių valstybių atsteigimo kovoje. Todėl Rusiškos Sąjungos programa negali turėti ukrainiečių tautos ir kitų Rusijos pavergtų tautų sankcijos. Visos pastangos primesti *a priori* vienokią ar kitokią tarptautinių santykių formą bus ukrainiečių ir kitų tautų laikomos kaipo jų teisių pažeidimas. Ir jos toliau tebesipriešins.

"2. Sumanymas sukviesti buvusios Rusijos "visų tautų" Steigiamąjį Seimą, jokiu būdu negali spręsti Rusijos pavergtų tautų klausimų. Toksai planas tik dar labiau supainiotų tautinius skirtumus Rytų Europoje ir keltų naują pavojų taikai . . .

"Kiek tai liečia ukrainiečių tautą, tiktai nepriklausomos Ukrainos Steigiamasis Seimas, išrinktas demokratiniu procesu, tegali sukurti valdžią, atitinkančią gyventojų valiai, ir tiktai tokia valdžia, kaip lygi tarp lygiųjų, tegalėtų nustatyti Ukrainos valstybės santykius su kitomis tautomis.

"Kad apsaugojus Ukrainos tautos laisvę nuo rusiškojo imperializmo pavojaus, Ukrainos politika skaito reikalingu įtraukti Ukrainą į tarptautinių sąjungų sistemą su kitomis laisvomis Europos tautomis, ir ta sistema galėtų tarnauti pagrindu Jungtinėms Europos valstybėms."

BALTIJOS TAUTŲ PAREIŠKIMAS

STOCKHOLM (LAIC).—Nepaisant visų maskoliškų pastangų uždaryti kelius į laisvę, "kad nei paukštis neperskristų, nei zuikis neprašoktų" per sieną, retkarčiais laisvę pasiekia tai pavieniai asmenys, tai būreliai. Pav., birželio gale ginkluotas ukrainiečių UPA dalinys prasimušė į amerikiečių zoną Vokietijoje iš Čekoslovakijos, ginklu prasiskynęs sau kelią nuo anapus Curzono Linijos.

Sudėjus ir išanalizavus visus pranešimus, atrodo, kad nuo Karelijos ligi Juodųjų Jūrų sistemingai vykdomas visų pavergtų tautų naikinimas. Metodai visur vienodi, kadangi ta pati MGB vieningai planuoja ir vykdo.

Lietuvoje jau įvykdytos septynios masinių trėmimų "bangos": 1) 1941 m. birželio 14-22 dd.; 2) 1945 m. rugsėjo mėn.; 3) 1946 m. vasario 16 d.; 4) 1947 gruodžio 19 d.; 5) 1948 m. gegužės 22 d.; 6) 1949 m. kovo 24-27 dd.; 1949 birželio mėn. Pati stambiausia MGB "operacija" buvo 1948 m. gegužės 22 d., kai Lietuva neteko virš 100,000 savo gerųjų sūnų ir dukterų. Tremiami jau ne "politikai" ar "vadai", bet paprastos niekam nenusikaltusios smulkių ūkininkų šeimos, daugiausia moterys ir vaikučiai. Apie šių deportacijų eigą gauta visai tikslių žinių, kurios bus paskelbtos kiek vėliau, kai jau bus painformuotos tarptautinės įstaigos.

Latvijoje, stambiausia "operacija" atlikta š. m. birželio mėn., kai virš 100,000 latvių buvo ištremta, 10,000 vien iš Rygos miesto. Priverstina kolektivizacija patarnavo kaip stambiausias pretekstas "liaudies priešams" naikinti.

Estijoje, stambiaiausia "operacija" buvo planuojama atlikti pernai. Estijos "prezidentas", dr. Johannes Vares, nusižudė, kai sužinojo apie "operacijos" dydį ir ši aplinkybė sutrukdė trėmimus, betgi dėl to nukentėjo estai komunistai, kurie drįso protestuoti prieš trėmimus. Netgi patys patikimieji komunistai, 1940 m. gelbėję aneksuoti kraštą, kaip Nigol Andresen ir Oskar Sepre, "dingo" iš aukštų pareigų ir jų vietas užėmė maskoliai.

Šiais metais Lietuvoje daugumą aukų sudarė tremtinių ir partizanų giminės. Visur iš tremiamųjų buvo reikalaujama pasirašyti pareiškimus, būk jie vykstą Rusijon "savanoriškai", kad apsisaugojus nuo "banditų". Keli šimtai pasirašė, bet dešimtys tūkstančių atsisakė. Netgi Sibire lietuviai atsisakė dalyvauti "rinkimų" komedijoje, netgi pasirašiusieji. Ukrainoje trėmimai labiausia palietė Karpatorusės gyventojus.

BALTIMORĖS LIETUVIAI SUŠELPĖ BALF'Ą

Baltimorės lietuviai yra suplanavę sukelti tremtinių gelbėjimo reikalams 10,000 dolerių.

BALF'o centras jau yra gavęs iš Baltimorės BALF'o skyriaus š. m. gegužės m. $2,000.00 ir liepos m. $1,700.00. Tai didelė parama mūsų tremtiniams, kurie dėl įvairių priežasčių dar negali išemigruoti ir yra priversti pasilikti ir toliau vargti stovyklose. Baltimorės lietuviai visuomet nuoširdžiai atjautė lietuvių šalpos darbą. Jie energingai, sutartinai dirbdami ir dosniai aukodami pasiekė gražių rezultatų.

BALF'o centras širdingai dėkoja visų šelpiamųjų vardu Baltimorės BALF'o skyriaus valdybai už nenuilstamą darbą ir pasišventimą organizuojant rinkliavas ir visiems aukotojams už jų dosnumą. Mes neabejojame, kad baltimoriečiai sėkmingai įvykdys visus jų gražius sumanymus ir tikslus ir tuo išvarys dar gilesnę vagą tremtinių šalpos ir imigracijos darbe.

Būtų malonu, kad ir kiti lietuvių apgyventi centrai susirūpintų tremtinių gelbėjimo reikalais ir pasektų baltimoriečių pavyzdį.

Tremtinių gelbėjimas yra svarbiausias mūsų šių dienų uždavinys.

BALF'o Centras

Tampa, Fla.—Liepos 27-tą policija suėmė Ward C. Cornelius, kurs nukovė baptistų pryčerį prieš Cornelius valią vedusį jo 15 metų dukterį.

DALYVAUS LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMOJ

Muz. Bronius Nekrašas

Pereitam numery buvo platus pranešimas apie 35 Lietuvių Dieną rengiamą rugpiūčio 15-tą, Lakewood, Pa. Dienos programą sudarys kalbos, taipgi bus dainų ir muzikos. Solo dainuos žinomas muzikas Bronius Nekrašas, baritonas. Jis išpildys Sasnausko "Karvelėli," Vanagaičio "Stasys", Petrausko "Bernužėli" ir dar negirdėtų liaudies dainų. Kurie dalyvausite Lietuvių Dienoje, neužmirškite 3 val. po pietų nuvykti į gražųjį parko paviljoną ir pasiklausyti įvairios ir įdomios programos.

OMAHA, NEBRASKA

Dalyvavo Konferencijoje

Liepos 18 ir 19 Amerikos veteranai turėjo konferenciją. Joje dalyvavo ir kun. J. Jonaitis iš Tuscon, Ariz. Tuo tarpu jis buvo apsistojęs pas mūsų kleboną kun. Juozą Jusevičių.

Tremtiniai Mūsų Kolonijoj

Dabar jau turime daugiau tremtinių. Neseniai pas mus atvyko mokytojas R. Kosmonas. Jis dirba Šv. Juozapo ligoninėje ir prižiūri ligonius, sergančius proto ligomis. Dar Lietuvoje jis [illegible] ligoninėje. Mokytojas Kosmonas darba prie dažymo Šv. Juozapo ligoninėje. Panelė Lileikytė ir ponia A. Dapšienė dirba Hinchy skalbykloje. Benediktas Čepauskas gavo darbą Wilson skerdykloje prie mėsos rūkymo. Pasakoja, kad kumpiai taip skaniai kvepia, kaip Lietuvoje. Tremtinys Petrauskas paskutinis, kuris atvyko pas mus ir trečią dieną jis gavo staliaus darbą Vana dirbtuvėje. Vakarais tremtiniai susirenka parapijos salėje ir dainuoja, o sekmadieniais gražiai gieda bažnyčioje per pirmas šv. Mišias. *Vietinis*

LRKSA 265 KUOPOS NARIAMS

DETROIT, Mich.—Per porą vasaros mėnesių kuopos susirinkimai nebuvo laikomi.

Prašau nors trumpam laikui atvykti į susirinkimą rugpiūčio (August) 14 d., 10:00 val. ryte, Šv. Antano parapijos mokyklos patalpose. Gausite žinią apie centro išmokamą nariams nuošimtį, kuris yra pirmas naujo certifikato narių nuošimtis.

Atsiminkite, kad ateinančiais metais Detroite įvyks mūsų organizacijos seimas. Todėl svarbu padidint kuopą naujais nariais. Pageidautina, kad kiekvienas narys-narė prirašytų bent po vieną naują narį. Tą atlikime prieš seimą. Yra jau gausingas būrelis gerų tėvynainių atvykusių iš tremties. Kviečiame atsilankyti į susirinkimą, kuriame gausite pilnas žinias katalikų tvirčiausios organizacijos apdraudos reikalais.

Matas Šimonis, fin. rašt.

Galvanauskas Profesoriauja Madagaskare

Prof. inž. Ernestas Galvanauskas, buv. Lietuvos ministerių pirmininkas, organizatorius ir pirmasis Klaipėdos prekybos instituto rektorius, Vykdomosios Tarybos pirm. tremtyje, dabar apsigyveno Madagaskare ir ten labai gražiai įsikūrė ir naudojasi dideliu vietos visuomenės pasitikėjimu. Dabar jis ten yra vieno banko direktorius ir Madagaskaro universiteto profesorius. (N. L.)

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMASIS KOMITETAS

Kun. Jonas F. Baltusevičius, Dv. Vad., 1708 Jackson St., Scranton, Pa.
Leonardas Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Adv. Jonas J. Grigalius, Vice Prezidentas 52 G St., So. Boston, Mass.
Vincas T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
Petras J. Karašauskas, Iždininkas,
13 Garrahan Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.
Juzgis K. Venslovas, Iždo Globėjas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, O.
Vincas Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. J. Valibus, Dr. Kvotėjas, 104 So. Maple Ave., Kingston, Pa.
Matas Zujus, Redaktorius, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Street, Scranton, Pa.
Pranas Katilius, 1059 Blair Avenue, Scranton, Pa.
Vincas Grieštaraitis, 84 Division Street, Pittston, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Pranas Rakauskas, 171 Crary Avenue, Binghampton, N. Y.
Pranas Andrulionis, 12 Cottage Street, New Britain, Conn.
Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Illinois.

TEISMO KOMISIJA

Juozas Batvinskas, 94 Fulton Street, Wilkes-Barre, Pa.
Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Petras Medonis, 9030 Beverly Court, Detroit, Mich.

ŠVIETIMO KOMISIJA

Kun. Pranas M. Juras, 94 Bradford Street, Lawrence, Mass.
Kun. Dr. A. G. Rakauskas, 100 Freeport Rd., New Kensington, Pa.
Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Bronė Rakauskienė, 171 Crary Avenue, Binghamton, N. Y.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
Kun. Vytas Žemaitis, 258 Slocum Street, Kingston, Penna.

JAUNIMO KOMISIJA

Vincas Matikevičius, 235 Mosier Street, Nanticoke, Penna.
Reimondas Leškauskas, 16 Mill Street, Pittston, Penna.
Leona Bagdonaitė, 68 Elm St., Plymouth, Pa.
Jurgis Plitnikas, 55 Pierce Street, Plymouth, Pa.
Kun. Wm. Kwinn, 111—4th Street, Spring Vallev, Illinois

LRKSA 103-ČIOS KUOPOS NARIAMS

ROCHESTER, N. Y.—103 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rugpiūčio 14 d. Šv. Jurgio parapijos svetainėje tuoj po pirmų Mišių.

Visus narius-nares kviečiame į šį susirinkimą ir prašom užsimokėti duokles.

Prašom kuopos narius atsivesti naujų kandidatų. Prie mūs kuopos jau prisirašė gražus būrys tremtinių neseniai atvykusių iš Europos.

Dėl informacijų kreipkitės į Joną Jokšą, 1091 North St.

Jonas Jokšas, pirmin.

PRAŠOME ATSILIEPTI

Šiomis dienomis atvyksta iš Vokietijos į U.S.A. našlaitis Algis Bendaravičius, 10 metų amžiaus. Jis sakosi turįs Amerikoje giminaitę, Širvaičiūtę Magdę, gimusią Amerikoje 1915 metais, kuri yra buvusi Lietuvoje ir 1934 metais vėl grįžusi į Ameriką.

Prašome M. Širvaičiūtės atsiliepti, arba kas ją žino skubiai pranešti BALF'ui šiuo adresu: *United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.*

ŠALIN LOTYNIŠKOJI ABECĖLĖ!

STOCKHOLM (LAIC).—Dar 1941 m. pradžioje, maskoliai Lietuvoje kėlė sumanymą lietuvišką rašybą pakeisti rusiškomis raidėmis. Anuomet maskoliai dar nedrįso viešai atgaivinti Muravjovo projektą. Šiuo metu Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje jau pusiau viešai kalbama apie abecėlės pakeitimą.

Ryšy su tuo galima prisiminti, kad po 1917 m. revoliucijos uzbekai, kazachai, azerbaidžaniečiai, kirgyzai, tadžikai ir turkmėnai buvo įsivedę lotyniškąjį raidyną. "Tėvynės Karo" metu lotyniškieji raidynai tų tautų kalbose pranyko ir buvo įvestos rusiškos raidės. Baltgudžių literatūroje, lotyniškos raidės buvo vartojamos Vilniuje ir lenkų okupuotoje dalyje, betgi po karo viskas rašoma rusiškomis raidėmis.

Roma.—Romoje vyksta tremtinių meno paroda, kurioje dalyvauja ir trys lietuviai, būtent, Antanas Melnikas, Petras Melnikas ir Petras Vaškys.

Wrightstown, N. J.—Liepos 29 d. transportinio lėktuvo nelaimėje žuvo 16 asmenų.

Rugpiūčio - August 14, 1949

VISI KELIAI VEDA Į

Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno Parką,
KENNEBUNK PORT, MAINE
ruošiamą
NAUJOSIOS ANGLIJOS

LIETUVIŲ DIENĄ ir

PIKNIKĄ

LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMA:

11:00 v.—Iškilmingos Mišios su pamokslu vienuolyno parke.
12:30 v.—Svečių pietūs.
3:30 v.—Žymių asmenų kalbos; lietuviškos dainos; tautiniai šokiai vadovaujant Mrs. Onai Ivaškienei, Boston, Mass.; įvairūs laimėjimai, skanūs valgiai ir gėrimai.

Nuoširdžiai Kviečiame Dalyvauti

LIETUVIŲ DIENOJE ir PIKNIKE

Visus Lietuvos Pranciškonų Geradarius, Rėmėjus, Bičiulius, — visus Amerikos Lietuvius.

NEPRALEISKITE PROGOS

Pamatyti gražųjį Maine, čia pasilsėti ir pasimaudyti šalia vienuolyno parko esančiame Atlanto Vandenyne!

LIGI PASIMATYMO ATOSTOGŲ KRASTE MAINE

Visais reikalais kreipkitės:
FRANCISCAN FATHERS
Kennebunk Port, Maine - Tel. 5.

VIETINĖS ŽINIOS

LIETUVIAI KANDIDATAI Į ĮVAIRIUS OFISUS

Tur būt, nei vienas metais rinkimuose dalyvaus, tiek lietuvių kilmės kandidatų į įvairius Luzerne apskrities miestų, miestelių, townshipų ir borų ofisus, kaip šiais metais.

Žemiau paduodame lietuvius statančius savo kandidatūras republikonų ir demokratų sąrašuose.

LRKSA 34 kp. narys advokatas FLOYD G. YOSKOSKI (Juškauskas) iš Kingstono kandidatuoja demokratų sąraše Luzerne apskrities kontrolieriaus vieton.

Luzerne apskrities Jury komisijonieriaus vieton republikonų tikietu kandidatuoja LOUIS CHARLES KISCUNAS iš Hanover Township ir žinomas lietuvių veikėjas JUOZAS MACEINA iš Pittstono.

Wilkes-Barre miesto kontrolieriaus vieton republikonų tikietu kandidatuoja EDDIE J. WHITE (Vaitulevičius).

Pittstono miesto mokyklų direktoriaus vieton republikonų tikietu — ROBERT GALAVIČIUS, R.

Kingston'o tarybon (1st W.) republikonų tikietu kandidatuoja LRKSA narys ANTANAS J. BRUSOKAS; į tą pati ofisą demokratų tikietu kandidatuoja G. YEARUSHUNAS.

Luzerne boro taksų kolektoriaus vieton demokratų tikietu kandidatuoja ANTANAS REMAYKIS; mokyklų direktoriaus vieton demokratų tikietu—VINCAS B. BALTRUŠAITIS ir ALBERTAS STRAVINSKAS; taikos teisėjo (Justice of Peace) vieton kandidatuoja THOMAS GRIGAS, D.

Luzerne boro tarybon republikonų tikietu kandidatuoja ilgametis LRKSA 34 kp. narys ir buvęs Susivienymo [illegible] Penna apskrities sekretorius PETRAS V. ŽDANAVIČIUS [illegible] NOVITCH.

Duryea boro tarybon (2 W.)—DANIEL MOSKAITIS, D.

Edwardsville boro tarybon (3rd W.) kandidatuoja CHARLES WISNESKI, R.

Hanover Township iždininko vieton—WILLIAM J. CHESNA, D.

Newport mokyklų direktoriaus vieton—JOHN W. RACHUNIS, R.

Plains mokyklų direktoriaus vieton—PETER KIERAS, R.

Sugar Notch tarybon—FRANK PECHOLIS, D.

LRKSA ilgamečio legalio patarėjo advokato Jono S. Lopatto sūnus ADV. EDVARDAS LOPATTO buvo išstatęs kandidatūrą republikonų sąraše Luzerne apskrities Jury komisijonieriaus vieton; kitas plačiai žinomas lietuvis JOSEPH W. SHERGALIS republikonų tikietu buvo išstatęs kandidatūrą Wilkes-Barre miesto kontrolieriaus vieton ir tarybon, bet vėliau juodu atsisakė.

Gal būt, sąrašuose yra ir daugiau lietuvių kilmės kandidatų bet kai kurie savo pavardes tip paduoda, kad jų jokiu būdu negalima atskirti nuo slaviškų pavardžių.

Primary balsavimai įvyks rugsėjo 13-tą, o galutini—lapkričio 2-rą.

NUOŠIRDI PADĖKA

Malvina Stropienė ir duktė Jūra dėkoja tetai Teklei ir dėdei Juozui Balkams, gyv. 25 E. Hartford St., Ashley; taipgi dėkoja kun. J. Auruškevičiui; B. A. L. F. centrui; tetai Uršulei ir dėdei Kaziui Čenkams už jų pastangas ir didelį rūpestingumą partraukiant iš tremtinių stovyklų Amerikon ir suteikiant globą.

M. Stropienė su dukrele atvyko šių metų liepos 17-tą "Marine Marlin" laivu. Dabar yra apsistoję pas Balkus, Ashley. Malvina Stropienė yra diplomuota slaugė. Prieš pasitraukiant iš Lietuvos darbavosi Kauno ligoninėje. Kur dingo jos vyras—ar jis gyvas ar žuvęs, jokių žinių neturi.

REIKALINGAS ŪKVEDYS

Su geru patyrimu—vesti gan stambų ūkį. Pagyvenęs, sąžiningas žmogus. Gali būti ir nelietuvis. Atlyginimas geras.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į "Garso" administraciją, 73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. Telefonas W-B. 3-4711.

JESAIČIŲ
Laidojimo Įstaiga

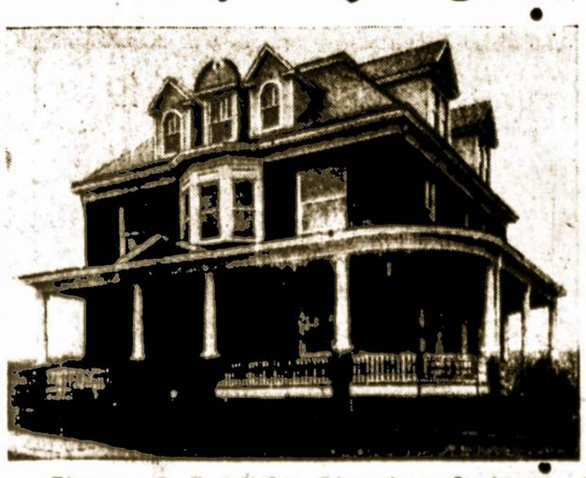

Pittstono ir Apielinkės Lietuviams Įsteigta Nauja Laidojimo Įstaiga

Jūsų Patogumui Gražiai Įrengta Įstaiga, Kur Galima Pašarvoti Mirusius

VIENOKIOS IŠLAIDOS ar mirusis bus pašarvotas jūsų namuose ar mūsų laidotuvių įstaigoj

Pp. Jesaičiai visuomet suteikia nuoširdžiausią patarnavimą.

Reikale prašome kreiptis į

ED.WIN A. SITES
FUNERAL HOME
13 MILL ST. Tel. 2375 PITTSTON, PA.

VAŽIUOJAM SESERŲ VIENUOLYNO IŠVAŽIAVIMAN

Šį sekmadienį, rugpiūčio 7-tą, Šv. Marijos villos aikštėje, Elmhurst, Pa., įvyks didysis metinis Jėzaus Nukryžiuoto Seserų vienuolyno išvažiavimas.

Rengia vienuolyno rėmėjai ir Scrantų vyskupijos lietuvių katalikų parapijos.

Wyoming Klonio, Scrantų ir aplinkinių kolonijų lietuviai ir lietuvės kviečiami gausingai dalyvauti šiame išvažiavime, linksmai ir maloniai praleisti laiką ir tuo pačiu paremti vienuolės seseris, kurios atlieka kilnius darbus—auklėja lietuvių jaunimą lietuviškoj katalikiškoj dvasioj. Taipgi veda senelių prieglaudą.

Išvažiavime bus standos su įvairiais lošiais ir dovanomis. Čia kiekvienas turėsite progos išmėginti savo giliukį ir laimėti gražių dovanų.

Rengėjai turės paruošę vištienos pietus ir čia galėsite nuraminti savo alkį ir troškulį skaniais valgiais ir gėrimais.

Išvažiavimo rengimo komitetą sudaro šie asmenys: kun. J. F. Baltusevičius—garbės pirmininkas ir direktorius; John Stack ir Mrs. Bessie Lozinger—pirmininkai; Ben Brensha—sekretorius; kun. Jonas Šupšinskas—iždininkas; įvairių komisijų nariai—George Slagis, Helen Grudis, Helen Moran, Josephine Susky, Dorothy Cotillas, Anne Patelunas, Anne Pasko, Amelia Mockus, Lillian Simms, Vera Lozinger, Leona Wyshock, Florence DeSanto, Theresa Yesalaitis, Jean Pocius, Mildred Petcavage, Jean Lastauskas, Eleanor Walber, Eleanor Pavalonis, Helen Barkauskas, Adele Shaleika, Dorothy Miscavage, Anna Rakauskas, Antoinette Shaleika, Mary Malachuski, Anna Normant, Bessie Lozinger, Patsy Simms, Helen Grudis, Helen Rakauskas, Ursula Mikalauskas, Mary Kazlauskas, Jean Yonick, Tessie Shalaika, Julia Miscavage, Stanley Miscavage, Adele Drazdauskas, Anne Lavetskas, Helen Moran, Conrad Kingsley, Walter Kelly, John Schwartz, George Slagis, John Stack, John Rakauskas, Adam Dauches, Walter Normant, Charles Lavetskas, Anthony Genevich, Mr. Talkevich, Martin Kazlauskas, Jean Quader, Frank Quader, Marion Kulp, Walter Krypal, Peter Rakauskas, Mary Petcavage, Joseph Sadauckas, Ernie Kollra, Robert Nolis, Robert Purcell, Bernard Rakauskas, Jule Kazlauskas, Stanley Kazlauskas, Anna Swartz, Regina Grudis, Mario Wyshock, Edward Wyshock, Pauline Holodnak, Clementine Platus, Donald Andrukaitis, John Pocius, Eleanor Pocius, Verna Sadauckas, Leona Yanušas, Amelia Pocius, Margaret Purcell, Edward Miscavage, John Kazakevich, Stanley Susky, Mary Stankevich, John Bernowsky, Amelia Pasko, Albert Swartz.

Rengimo komitetas ir seserys vienuolės dar kartą nuoširdžiai kviečia visuomenę gausingai dalyvauti metiniam vienuolyno išvažiavime.

Iki pasimatymo rugpiūčio 7, Šv. Marijos viloje, Elmhurst, Pa.

PETRAS VERBAUSKAS DARBUOJASI SU WIDEMAN & TEAH

PETRAS P. VERBAUSKAS

LRKSA 183 kp. narys Pittston, Pa., Petras P. Verbauskas—Peter P. Wierbowski, gyv. 613 Spruce St., West Pittston, Pa., yra užbaigęs W. Pittston High School 1941 metais. Pustrečių metų tarnavo U.S. laivyne. Daugiausia yra tarnavęs tolimuose kraštuose—užjūry.

Nesenai jis užbaigė Phila College of Pharmacy Science, Phila., Pa. Lankydamas kolegiją jis buvo vyresniųjų klasės iždininkas. Priklausė, prie Upsilon Sigma, Phi Fraternity, Amer. Pharmaceutical Assoc. ir kitų studentiškų organizacijų. Jis taipgi yra narys Neuman Catholic Club, Lietuvių Piliečių Klubo, Pittston, Pa.

Į LRKSA 183 kp., West Pittston, Pa., įstojo rugsėjo 30, 1940.

Naujasis profesijonalas Petras Verbauskas gavo vietą pas Wideman and Teah, Bellefonte, Pa.

LRKSA 183 kp. valdyba ir visi nariai, taipgi kitų draugijų, organizacijų nariai bei asmeniniai jo draugai linki Petrui P. Verbauskui geriausios kloties ateityje!

NUMIRĖ KUNIGAS VINCAS AŽUKAS

Rugpiūčio 29-tą naktį, Mercy ligoninėje, numirė kun. Vincas Ažukas, 56 metų amžiaus. Iškilmingos laidotuvės įvyko antradienį iš Wilkes-Barre Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, East End Boulevard. Šermenimis ir laidojimu rūpinosi žinomas laidotuvių direktorius Chas J. Leagus.

Velionis buvo gimęs Sheatown, Newport Township. Lankė Wilkes-Barre mokyklas. Dvasinius mokslus ėjo St. Viator's seminarijoj, Kankakee, Ill. Kunigu įšventė vyskupas E. M. Dunne, D. D., birželio 26, 1925, St. Mary's katedroje, Peoria, Ill. Kunigavo Peoria, Ill., taipgi Philadelphijos vyskupijos parapijose. Dėl ligos jis turėjo iš kunigiškų pareigų pasitraukti ir paskutinį gyvenimo metą jis praleido pas motiną Oną Ažukienę, 107 Hillside St., Wilkes-Barre. Be motinos jis paliko brolį dr. Juozą Ažuką, buvusį LRKSA daktarą kvotėją, taipgi vienuolę seserį M. Rozaliją, Chicago, Ill.

Te ilsis jo siela Viešpatyje!

Motinai, broliui, seseriai ir kitiems artimiesiems pareiškiame giliausią užuojautą!

Metinis LRKSA Ketvirtos Penna. Apskrities

IŠVAŽIAVIMAS

Sekmadienį

Rugpiučio-August 14, 1949

ROCKY GLEN PARKE

Įvairenybių Programa

MRS. R. CHIPONIS IŠRINKTA Į AMVETS AUXILIARY

Liepos 31-mą Uniontown'e užsibaigė American Veterans of World War II Auxiliary (veteranių) konvencija. Mrs. Ruth Chiponis iš Wilkes-Barre išrinkta "liason officer" vieton. Taigi, netik lietuviai vyrai veteranai uoliai dalyvauja savo organizacijų veikloje, bet ir lietuvės veteranės.

A. A. Mirusiems

A. a. Marg. Kamarūnienė, gyv. 202 Lee Park Ave., Hanover Township, numirė liepos 22, General ligoninėje. Palaidota iš Kingston'o Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko vyrą, keturis sūnus, seserį ir du anūkus. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, į šią šalį atvyko 1905 metais. Pirmiausia buvo apsigyvenusi Luzernėje, iš ten persikėlė į Hanover Township.

A. a. Jonas Petrauskas, gyv. 317 Chestnut St., Warrior Run, numirė liepos 17-tą, palaidotas liepos 19-tą iš Sugar Notch Šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapinėse.

A. a. Antanas Jankauskas, gyv. 166 Broadhead Ave., Sugar Notch, numirė liepos 25, palaidotas liepos 29-tą iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko 3 sūnus ir vieną dukterį.

A. a. Andrew Kritchen, gyv. 48 St. James St., Plains, numirė liepos 27, palaidotas liepos 30-tą iš Miners Mills Šv. Pranciškaus parapijos kapinėse. Paliko žmoną, du sūnus, tris seseris, septynis anūkus ir vieną proanūką.

A. a. Marg. Gaichunas, gyv. 55 Welsh St., Sebastopol, palaidota liepos 27-tą iš Pittstono Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė priklausė prie Šv. Ražančiaus ir Šv. Sakramento draugijų. Minėtų draugijų narės pagerbė ją gausiu atsilankymu į šermenis ir dalyvavimu laidotuvėse.

A. a. Marė Brazauskienė, gyv. 41 Bellas St., Edwardsville, numirė liepos 30, palaidota rugpiūčio 2-rą iš Kingstono Šv. Marijos bažnyčios Švč. Trejybės parapijos kapinėse, Bear Creek. Paliko vyrą, dukterį, sūnų ir brolį. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, į šią šalį atvyko jauname amžiuje.

PETRAUSKAS

Automatiškom mašinom aštrinu rankinius piūklus (pielas, žolei piauti mašinas (lawnmowers), medukams karpyti žirkles, taipgi stubų žirkliukes. Įrankius paimu ir pristatau.

Pašaukit 2-2864
298 Ridge St., Newtown-Ashley

NUMIRĖ ONA MOLIUŠIENĖ

Rugpiūčio 29-tą numirė buvusio LRKSA iždininko ir organizacijos veikėjo Jono Moliušio žmona, 34 kuopos narė, Ona Moliušienė, gyv. 44 North Landon Ave., Kingston. Iškilmingos laidotuvės įvyko pirmadienį iš Kingstono Šv. Marijos bažnyčios St. Mary's kapinėse, Hanover Township. Palaidota šale savo vyro.

Karstą nešė giminaičiai Jonas, Juozas, Pranas, Petras ir Vincas Norkūnai, taipgi Frank Sokoloski.

Šermenimis ir laidojimu rūpinosi direktorius Šukvietis, 232 Zerby Ave., Kingston.

Velionė prieš mirtį sunkiai sirgo.

Liūdesy paliko sūnų Joną gyv. Penns Grove, N. J.; sūnų Juozą ir dukterį Oną Sabaliauskienę, Kingstone; dukterį Marijoną Dailydienę, Edwardsville: sūnų Petrą, New York City, ir sūnų Mykolą namieje. Taipgi paliko septynis anūkus; brolius Simoną ir Jokūbą Balčiūnus, Shickshinny; Mykolą, Chicago; Vincą, Washington, D. C.; Stasį, Floridoj ir Juozą, Kingstone; seseris—J. Norkūnienę, Sugar Notch; Marę Labačienę, Kingston.

Velionė buvo gimusi Lietuvoje. Atvykusi į šią šalį šiame rajone (West Side) išgyveno 40 metų. Velionė, kaip ir visa Moliušių šeimyna, buvo ilgametė LRKSA narė. Į Susivienymą įsirašė lapkričio mėnesį, 1924.

Dėl motinos mirties, vaikams, broliams, seserims, anūkams ir kitiems artimiesiems pareiškiame giliausią užuojautą!

Amžiną atilsį suteik, Viešpatie, velionės sielai!

GRABLIKAS SURENGĖ DARBININKAMS PIKNIKĄ

Silvestras Grablikas, LRKSA narys ir vienas didesniųjų šioj apielinkėj pieninių savininkas, trečiadienį, liepos 20, Wallo Pine parke, surengė savo darbininkams ir jų šeimoms labai patenkinantį pikniką.

Tą dieną jis paprašė unijos, kad leistų darbininkams anksčiau išvežioti pieną, kad po pietų visi važiuotų į pikniką.

Kurie neturėjo savo automobilių, tiems buvo pasamdytas busas. Suvažiavo apie 150 žmonių. Valgyti ir gerti davė kiek kas tik norėjo.

Šokiams buvo gera muzika.

Linksminosi visi iki 10 val. vakaro.

Valgius skaniai prirengė Jerry Brussock, caterer.

Visi darbininkai ir svečiai nuoširdžiai dėkoja Mr. ir Mrs. Grablikams už tokį malonų pavaišinimą šiame jų surengtame darbininkams piknike.

Darbininkas

SVEIKINA IR DĖKOJA

Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo Centro Valdybai, Brooklyne.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Draugija New Yorke, steigiamojo susirinkimo, įvykusio š. m. birželio 24 d., proga nuoširdžiai sveikina jus, reiškia padėką už atliktą lietuvių tremtinių šelpimo bei imigracijoje talkininkavimo darbą ir pasižada Tamstų pastangas visokiariopai remti.

Lithuanian Engineers and Architects Society of New York

RINKTINĖS
MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuvių Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.00.

Maldaknygė turi 544 puslapius. Minkštais viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa daug paveikslėlių paimtų iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė KUN. J. K. MILIAUSKAS. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodos apdarais (originalė kaina $1.50) 1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.